

XLVIII Olimpiada Artystyczna

Test wiedzy o sztuce sekcja muzyki

imię i nazwisko ucznia

klasa

nazwa i adres szkoły ucznia

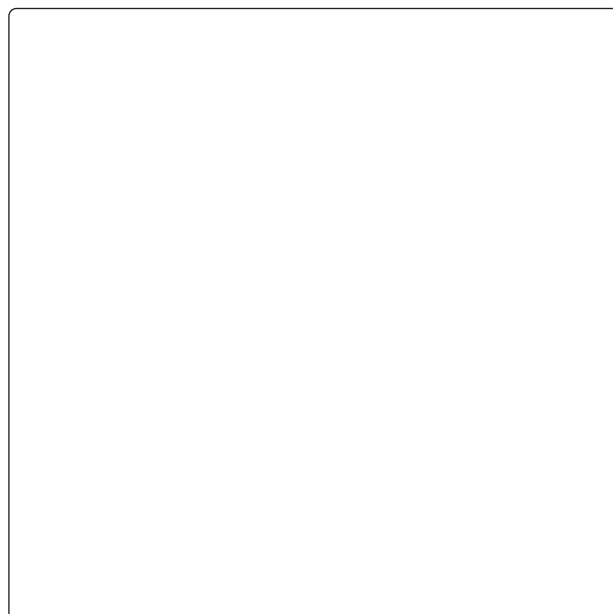
UWAGA! Przeczytaj uważnie polecenia zawarte w teście. Pisz starannie i bez skreśleń. Za każde prawidłowo rozwiązane zadanie (konieczne jest rozwiązanie wszystkich elementów zadania) uzyskujesz 1 punkt. Odpowiedzi zaznaczaj „x” w polach ☐

Powodzenia!

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Stowarzyszenie Przyjaciół
Olimpiady Artystycznej

pieczęć szkoły, w której odbywają się eliminacje

CZĘŚĆ PIERWSZA

ZADANIE 1

Zaznacz rodzaj głosu, którym posługuje się słynny polski śpiewak Jakub Józef Orliński.

0–1 pkt

- ☒ **kontratenor**
- ☐ **tenor**
- ☐ **baryton**

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 2

Zaznacz nazwisko kompozytora tworzącego utwory na skrzypce solo.

0–1 pkt

- ☒ **Niccolò Paganini**
- ☐ **Fryderyk Chopin**
- ☐ **Claudio Monteverdi**

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 3

Wskaż autora i tytuł kompozycji programowej, z którą związane jest pojęcie *idée fixe*.

0–1 pkt

- ☐ **Felix Mendelssohn-Bartholdy, IV Symfonia A-dur „Włoska”**
- ☒ **Hector Berlioz, *Symfonia fantastyczna***
- ☐ **Franz Schubert, Symfonia h-moll „Niedokończona”**

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 4

Wskaż zdanie, które w poprawny sposób tłumaczy pojęcie chorału protestanckiego.

0–1 pkt

- ☐ **Nazwa liturgicznych pieśni, tworzonych po niemiecku od wczesnego średniowiecza.**
- ☒ **Określenie śpiewów kościoła powstałego w wyniku XVI-wiecznych ruchów reformacyjnych.**
- ☐ **Gatunek anonimowych pieśni opozycyjnych pisanych w dobie komunizmu w Polsce.**

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 5

Zaznacz tytuł dramatu muzycznego Richarda Wagnera, którego libretto opowiada o losach pary kochanków zaczerpniętych ze średniowiecznej legendy.

0–1 pkt

- ☒ ***Tristan i Izolda***
- ☐ ***Latający Holender***
- ☐ ***Złoto Renu***

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 6

Którego z podanych utworów dotyczy poniższy cytat?

„Druga część utworu, powolne wariacje, zaczynają się przypominającym piosenkę ludową tematem granym *piano* (cicho), powtarzanym zaś *pianissimo* (bardzo cicho). Kiedy przygotowani jesteśmy już na spokojne zakończenie melodii, znenacka rozbrzmiewa ostry akord *fortissimo* (bardzo głośno)”.

- ☐ Giovanni Gabrieli, *Sonata pian e forte*
☒ Joseph Haydn, *Symfonia G-dur nr 94 „Niespodzianka”*
☐ Ludwig van Beethoven, *Wielka fuga op. 133*

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 7

Kto był autorem przekładów Psalmów opracowanych muzycznie przez Mikołaja Gomółkę i wydanych jako *Melodie na Psalterz Polski*?

- ☐ Mikołaj Rej
☐ Stanisław Wyspiański
☒ Jan Kochanowski

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 8

Które mitologiczne stworzenia pojawiają w tytule trzeciej części tryptyku na orkiestrę symfoniczną i chór żeński Claude’a Debussy’ego *Nokturny*?

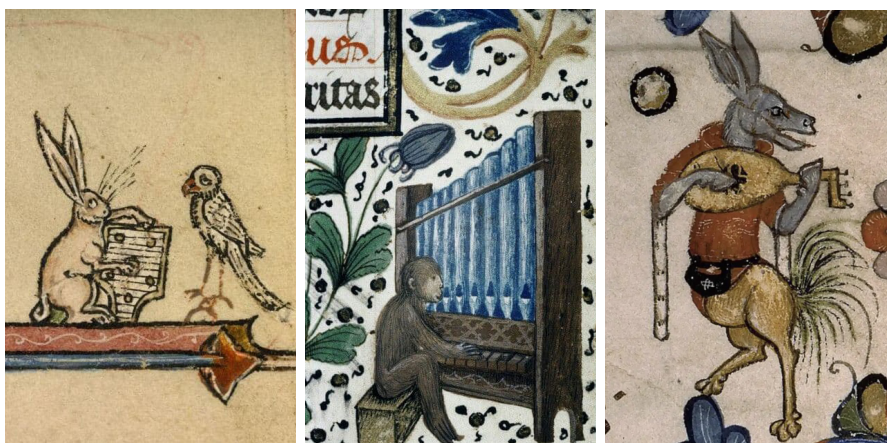
- ☐ cyklopi ☒ syreny ☐ harpie

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 9

Jakie średniowieczne instrumenty muzyczne widoczne są na poniższych ilustracjach? Zaznacz jedną odpowiedź.

- ☐ aulos – viola – celesta
☒ psalterium – portatyw – lutnia
☐ dudy – fisharmonia – gitara

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 10

Którzy z niżej wymienionych kompozytorów tworzyli w podobnym okresie?
Zaznacz jedną odpowiedź.

0–1 pkt

- ☐ Henryk Wieniawski – Apolinary Szeluto – Marcin Leopolita
- ☐ Mikołaj z Radomia – Grzegorz Gerwazy Gorczycki – Marcin Józef Żebrowski
- ☒ Maria Szymanowska – Franciszek Lessel – Michał Kleofas Ogiński

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 11

Kto jest autorem cykliów: *Pieśni miłosne Hafiza*, *Słopiewnie* oraz *Pieśni kurpiowskie*?

0–1 pkt

- ☐ Paweł Szymański
- ☒ Karol Szymanowski
- ☐ Grażyna Bacewicz

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 12

Zaznacz ciąg oznaczeń agogicznych.

0–1 pkt

- ☐ **crescendo – mezzo forte – subito piano**
- ☒ **vivo – adagio – lento**
- ☐ **affettuoso – al segno – brillante**

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 13

Kto wcielał się w redaktora „Kuriera Szafarskiego”?

0–1 pkt

- ☐ Mieczysław Karłowicz
- ☐ Ignacy Jan Paderewski
- ☒ Fryderyk Chopin

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 14

Zaznacz odpowiedź zawierającą tytuły oratoriów autorstwa wyłącznie Georga Friedricha Händla.

0–1 pkt

- ☐ *Rinaldo – Audite mortales – Pory roku*
- ☐ *Mesjasz – Siedem ostatnich słów Chrystusa na krzyżu – Chrystus na Górze Oliwnej*
- ☒ *Izrael w Egipcie – Salomon – Herkules*

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 15

Zaznacz nazwę popularnego gatunku muzyki klawiszowej renesansu.

0-1 pkt

- ☐ bagatela ☒ preambulum ☐ serenata

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 16

Zaznacz zdanie odnoszące się do stylu galant.

0-1 pkt

- ☐ Technika wykonawcza, polegająca na zmianie metrum wbrew umieszczonemu w partyturze zapisowi.
☒ Styl odznaczający się lekkością i elegancją, w którym dominowała homofonia i ornamentyka.
☐ Pojęcie związane jest z operową tradycją neapolitańską początków XVIII wieku, którą charakteryzowało odejście od recytatywów.

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 17

Wskaż nazwisko autora kwartetu smyczkowego, do którego wykonania nawiązuje poniższa ilustracja.

0-1 pkt

- ☐ Maurice Ravel
☒ Karlheinz Stockhausen
☐ Pierre Boulez

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 18

Zaznacz nazwisko średniowiecznej władczyni, królowej Francji i Anglii, wykształconej w zakresie muzyki i poezji, patronki trubadurów.

0-1 pkt

- ☒ Eleonora Akwitańska
☐ Joanna d'Arc
☐ Elżbieta I Tudor

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 19

Podkreśl datę otwarcia pierwszego publicznego teatru operowego.

0-1 pkt

☐ 1578

☒ 1637

☐ 1805

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 20

Podkreśl nazwę instrumentu, który bywa wykorzystywany do wykonywania partii basso continuo.

0-1 pkt

☐ fidel

☐ altówka

☒ wiolonczela

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 21

Podkreśl odpowiedź zawierającą nazwiska kompozytorów tworzących polonezy.

0-1 pkt

☒ Johann Sebastian Bach – Józef Elsner – Georg Philipp Telemann

☐ Girolamo Frescobaldi – Barbara Strozzi – Adam Jarzębski

☐ Olivier Messiaen – Johannes Ockeghem – Mikołaj z Krakowa

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 22

Określ przeznaczenie przedmiotu ukazanego na ilustracji.

0-1 pkt

☐ klucz do strojenia fortepianu

☒ przyrząd do rysowania pięciolinii na papierze

☐ mostek podtrzymujący struny skrzypiec

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 23

Zaznacz odpowiedź podającą określenia muzycznych prądów bądź epok w kolejności od najstarszych do najnowszych.

0-1 pkt

☒ ars nova – prima pratica – postmodernizm

☐ ekspresjonizm – seconda pratica – impresjonizm

☐ sonoryzm – manieryzm – weryzm

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 24

Wskaż nazwisko kompozytora, którego dotyczy poniższy cytat.

„Początkowo pozostawał pod wpływem Fryderyka Chopina, później wypracował swój własny język muzyczny, w którym tonalność dur–moll zastąpił stworzonym przez siebie systemem harmonicznym z charakterystycznymi współbrzmieniami (słynny »akord mistyczny«) i następstwami akordów”.

- ☒ Aleksandr Skriabin
☐ Anton Bruckner
☐ Richard Strauss

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 25

Wskaż grupę terminów związanych ze sposobem prezentacji tematów w fudze.

- ☒ inwersja – augmentacja – stretto
☐ alla breve – diminuendo – kuplet
☐ portato – bas Albertiego – finalis

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 26

Zaznacz pierwotny tytuł *Trenu – Ofiarom Hiroszimy* Krzysztofa Pendereckiego.

- ☒ 8'37 ☐ Łańcuch II ☐ 4'33

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 27

Zaznacz odpowiedź wskazującą na cechy sonat fortepianowych Josepha Haydna.

- ☐ Swoboda w traktowaniu cyklu sonatowego, symfonizacja brzmienia, prezentowanie walorów dźwiękowych skrajnych rejestrów instrumentu
☒ Przejrzysta faktura, nieduże zaawansowanie techniczne partii lewej ręki, dominacja trzyczęściowej budowy cyklu z menuetem oraz finałem w formie ronda
☐ Wykorzystanie złożonych akordów wielodźwiękowych i dysonansowych, odejście od systemu dur–moll

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 28

Jak nazywał się polski XIX–wieczny etnograf, kompozytor i encyklopedysta, autor wielotomowego dzieła pt. *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni i tańce*?

- ☒ Oskar Kolberg
☐ Mieczysław Karłowicz
☐ Karol Kurpiński

0–1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 29

Zaznacz poprawną definicję rodzaju mszy polifonicznej *missa sine nomine*.

0-1 pkt

- ☐ Msza, której autor nie jest znany
- ☒ Msza, której materiał muzyczny bazuje w całości na inwencji kompozytora
- ☐ Msza oparta na temacie nawiązującym do nazwiska danej postaci (np. władcy)

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 30

Określ tytuł utworu, którego dotyczy poniższy cytat:

„spokojny oddech maszyny znajdującej się w stanie spoczynku, wysiłek momentu rozruchu, potem stopniowe narastanie szybkości, by dojść do stanu lirycznego czy też patetycznego, jaki osiąga trzystutonowy pociąg”.

0-1 pkt

- ☐ *Życie maszyn*
- ☐ *A piacere*
- ☒ *Pacific 231*

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

CZĘŚĆ DRUGA

ZADANIE 31

Wysłuchaj przykładu dźwiękowego. Zaznacz nazwę nurtu reprezentowanego przez przykład.

0-1 pkt

- ☒ minimalizm
- ☐ neoklasycyzm
- ☐ ekspresjonizm

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 32

Wysłuchaj przykładu dźwiękowego. Rozpoznaj gatunek.

0-1 pkt

- ☐ madrygał
- ☐ chanson
- ☒ motet

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 33

Wysłuchaj przykładu dźwiękowego. Rozpoznaj instrument solowy.

0-1 pkt

- ☐ altówka
- ☐ kontrabas
- ☒ viola da gamba

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 34

Wysłuchaj przykładu dźwiękowego. Wskaż określenie części utworu.

0-1 pkt

- ☐ *Allegro maestoso*
☒ *Romance. Larghetto*
☐ *Rondo – Vivace*

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 35

Wysłuchaj przykładu dźwiękowego. Zaznacz nazwę tańca.

0-1 pkt

- ☐ czardasz
☒ walc
☐ menuet

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 36

Zapoznaj się z przykładem nutowym. Rozpoznaj technikę kompozytorską.

A musical score for two voices (Soprano and Alto) in 6/8 time. The score consists of three systems of staves. The lyrics are in Latin. The first system has two lines of lyrics. The second system has two lines of lyrics. The third system has two lines of lyrics. The lyrics are: 1. Re - dit e - tas au - re - a, Mun - dus re - no - va - tur, 2. De - us re - gem con - tu - lit No - bis pre - o - pta - tum. Di - ves nunc de - pri - ma - tur, Pau - per ex - al - ta - tur. Ter - ra cor - nu pro - tu - lit Co - pi - e di - ta - tum; Di - ves nunc de - pri - ma - tur, Pau - per ex - al - ta - tur. Ter - ra cor - nu pro - tu - lit Co - pi - e di - ta - tum;

0-1 pkt

- ☒ nota contra notam
☐ przeimitowanie
☐ hoquetus

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 37

Zapoznaj się z przykładem nutowym przedstawiającym różne warianty jednego ciągu dźwięków. Wskaż, z jaką techniką kompozytorską możemy tu mieć do czynienia.

a)

ZADANIE 39

Zapoznaj się z przykładem nutowym. Spróbuj rozpoznać autora utworu i tytuł kompozycji.

- ☒ Henryk Mikołaj Górecki, III Symfonia „Symfonia pieśni żałosnych”
☐ Wojciech Kilar, *Krzesany*
☐ Witold Lutosławski, *Muzyka żałobna*

0-1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

ZADANIE 40

Do zapisu jednego z głosów w poniższym przykładzie nutowym wkradło się sporo błędów. Wskaż, o który z głosów chodzi.

- ☐ alt ☐ bas ☒ tenor

0-1 pkt

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

XLVIII Olimpiada Artystyczna

Weryfikacja testu w szkole:

ogólna liczba punktów (0–40 pkt)

podpis osoby sprawdzającej

miejsowość

data

pieczęć szkoły

Weryfikacja testu w Komitecie Okręgowym OA:

ogólna liczba punktów (0–40 pkt)

podpis osoby sprawdzającej

miejsowość

data

pieczęć szkoły